

У. В. Яремійчук

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**«ЛЮДИ СТАЮТЬ ВЕЛИКИМИ ТІЛЬКИ ТОДІ,
КОЛИ НАРОД ПРАГНЕ ЇХ МАТИ» (І. І. ОГІЄНКО):
ПАМ'ЯТНИКИ ІВАНОВІ ОГІЄНКУ**

споруджений з нагоди 10-ліття існування цього закладу. Проект пам'ятника виконав відомий скульптор проф. В. Епп. Пам'ятник Іларіону являє собою постать

Усе своє життя визначний оборонець Православної віри і Церкви, Мислитель, філософ і патріот Іван Іванович Огієнко поклав до ніг українського народу. Вимушено емігруючи на чужину, він зберігає у своїй душі паростки української самобутності, увіковічує українське слово у численних працях, не цурається свого коріння. Але чи оцінює сучасне українське покоління XXI століття усю важливість жертвності та наполегливості у діяльності І. Огієнка? Як вшановується пам'ять палкого патріота та які скульптурні пам'ятки створені на честь цієї багатогранної особистості?

Перший у світі пам'ятник І. І. Огієнку відкрито за межами України – у м. Саскатун (Канада). 14 жовтня 1988 р. Блаженніший Митрополит Василій посвятив пам'ятник Митрополиту Іларіону на площі пансіону «Іларіон», який був

двометрової висоти, вона встановлена на 30-ти сантиметровому фундаменті [1]. Вшановується пам'ять Митрополита Іларіона в Соборі Покрови Пресв. Богородиці у Вінніпезі, де знаходиться дошка з його погруддям. Це парафія у Канаді, куди прибув Митрополит Іларіон на її запрошення і спонсорство 16 вересня 1947 року.

Життя І. Огієнка обірвалось на чужині, тому надмогильна плита і надгробний камінь прикрашають гріб Митрополита Іларіона у Вінніпезі на цвинтарі Гленіден. На плиті викарбувані фрази, які на сьогодні стали вже крилатими: «Українська церква – то наша рідна мати» «Служити народу – то служити Богу» «Любити – то служити» «Мова – душа народу» «Любімо все своє рідне» [1].

Перший в Україні та другий у світі пам'ятник І. І. Огієнку встановлено на батьківщині Митрополита в смт. Брусилів Житомирської області. 21 серпня 2010 року біля будівлі Брусилівського історичного музею імені Івана Огієнка було урочисто відкрито пам'ятник Івану Івановичу Огієнку роботи скульптора Анатолія Бурдейного. Ініціатором та меценатом встановлення пам'ятника став голова Вінницького обласного літературно-мистецького об'єднання імені Василя Стуса, лауреат премії ім. І. Огієнка Василь Кобець [4].

У жовтні 2010 року за сприяння меценатів С. Уварова і Г. Козловського відкрито другий в Україні і третій у світі пам'ятник І. Огієнку в м. Вінниках, що біля Львова. Пам'ятник встановлено на місці будинку родини Маркевичів, в якому з 1922 р. по 1924 р. проживав І. Огієнко. Скульптор – Петро Бузина..

Поблизу пам'ятника, у червні 1997 р., встановлено пам'ятний знак, на якому викарбувано: «Тут стояла хата, у якій у 1922-1924 рр. жив з родиною Іван Огієнко – великий син українського народу» [3].

Вшановує пам'ять І. Огієнка і столиця нашої держави – місто Київ. Згідно з розпорядженням столичної мерії, 1998 року встановлено меморіальну дошку на приміщенні гуманітарного корпусу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, де вчився і працював професор І. Огієнко.

«Здавна українці славились як гарні педагоги», – зазначав Іван Огієнко. У серпні 1918 року урядом гетьмана П. Скоропадського І. Огієнко призначається ректором щойно утвореного Кам'янець-Подільського державного українського університету. Тому не дивно, що кам'яничани вшанували

пам'ять фундатора та першого ректора Кам'янець-Подільського національного університету, встановивши 17 вересня 2003 року на фасаді головного корпусу університету меморіальну дошку з барельєфом Івана Огієнка.

З нагоди 130-річчя від Дня народження українського вченого, педагога, громадського діяча та письменника Івана Огієнка (митрополита Іларіона) у Луцьку відкрили меморіальну дошку. Захід відбувся 17 січня 2012 року біля історичного факультету Волинського (Східноєвропейського) національного університету імені Лесі Українки. Ініціатором виготовлення дошки митрополиту Іларіону стало обласне товариство «Холмщина». Скульптор дошки – волинянка Ірина Дацюк [2].

Всі пам'ятники, які звеличують ім'ям мовознавця, богослова, учителя, архієрея, історика, державного діяча, культуролога, літературознавця, поета Івана Огієнка, змушують задуматися над його висловом: «Люди стають великими тільки тоді, коли народ прагне їх мати!»

Список використаних джерел:

1. Демчук Б. Пам'ятники Митрополиту Іларіону в Канаді / Б. Демчук // Вісник. – № 6. – С. 16. – Режим доступу: <http://uocc.ca/pdf/visnyk/visnyk-2012-06-1-15.pdf>.
2. У Луцьку відкрили меморіальну дошку Івану Огієнку. – Режим доступу: www.volynpost.com/news/1143-u-lucku-vidkryly-memorialnu-doshku-ivanu-ogiienu
3. Пам'ятник митрополиту Івану Огієнку у Винниках. – Режим доступу: <http://plus.lviv.ua/publ/21-1-0-731>.
4. Пам'ятник Огієнкові в Брусиліві. – Режим доступу: <http://umoloda.kiev.ua/regions/0/169/0/71602/>, <http://prostir.museum.ua/post/35802>

Отримано: 25.05.2016 р.